

Reisverslag

Vogelreis Hongarije

SNP

10 tot 17 juni 2012

Door: Dick Markesteijn

Dag 1 – Spectaculaire kennismaking met onze verblijfplaats Farm Lator

We gaan een week vogelen in Hongarije. De afstand van hemelsbreed 1100 kilometer tussen Schiphol en Boedapest wordt in minder dan twee uur afgeraffeld. De busrit naar het noordoosten van Hongarije duurt iets langer dan twee uur. Het is een saaie rit over een eindeloze snelweg. Eenmaal van de snelweg af is het veel aantrekkelijker: heuvels, een meertje, netjes gepleisterde huizen, hier en daar een ooievaarsnest. Onze verblijfplaats voor deze hele week is Farm Lator, een sfeervol optrekje aan de rand van het Bukk-gebergte, een uitloper van de Karpaten.

Een warm welkom is er door Barbara, de charmante Hongaarse vrouw van eigenaar Rob de Jong. En door reisgenoten Gerda en Gert, die met de auto hierheen zijn gekomen. Ik ben versuft, omdat ik vermoeid aan de reis ben begonnen en ook vanwege de saaie heenreis. Gert barst los met verhalen over de vele vogels die hij vanochtend in de tuin voor zijn camera kreeg. Meteen is de vermoeidheid weg. Ik drink een gehaast een bakkie thee, want de vogels lonken zoals verder alleen een mooie vrouw dat kan.

Naast ons logeerverblijf is een schuilhut gemaakt bij een dode boom, voorzien van een camouflagenet. Voor de hut zijn een paar voerplekken. Het trekt vogels aan als een magneet, met als topper appelvink. Dit is een forse vink met een opvallend grote snavel en spreekt daardoor zeer tot de verbeelding. Een uitgebreide beschrijving is niet nodig: heb je de snavel gezien, dan weet je het: een appelvink!

Het is niet een soort die vaak en gemakkelijk gezien wordt. Hier wemelt het ervan. En het zit vlakbij. Ook zonder camouflagenet is het, zittend in de tuin, gewoon goed te zien. Maar vanuit de schuilhut is het werkelijk uniek om deze markante vogel van zo nabij te kunnen fotograferen. Het is spektakel!

Verderop in de uitgebreide tuin ligt een vijver. Het is niet eens zo heel groot, niettemin zit er veel leven in en rond: vlinders, groene kikker, roodbuikvuurpad, libellen, zelfs een ringslang. Wat een rijkdom. We hoeven niet op excursie; we kunnen gewoon hier blijven. Als deze kennismaking een indicatie geeft van wat we deze hele week kunnen verwachten, nou, dan belooft dat veel goeds. Ik ben heel benieuwd.

Dag 2 – Meer dan vogels alleen rond Farm Lator

Aangezien mijn pijp gisteren al zeer vroeg uit was, vroeg het nest in. Vanochtend zeer vroeg uit de veren. Zo kan ik neerstrijken bij de voederplaats als de vogels precies toe zijn aan hun ontbijt. Als ik aan kom wandelen klinken rondom al diverse spechten. In de schuilhut staat een bak met pinda's en zonnebloempitten en die zijn niet voor ons ontbijt. Ik deponeer wat zaden in de dode bomen en voordat ik goed en wel in de hut ben, gluurt de eerste grote bonte specht al om het hoekje.

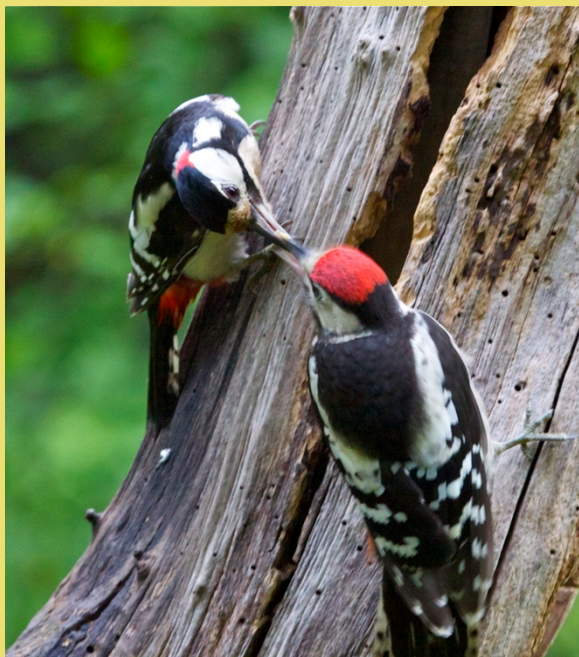

Een boomklever komt ook snel kijken, ik hoorde zijn melodieuze roepje al. Binnen een minuut volgt een heel regiment appelvinken en putters. En dan volgt ook een matkop (of is het nou een glanskop? Alleen de superspecialisten weten het). Groenlingen komen voorbij. Een ringmus. Het lijkt wel een optocht. Het is pas kwart over vijf en een hele collectie vogels staat al beeldvullend op de plaat. Hoe bijzonder is dit!

Omdat de vogels niet meer dan drie of vier meter bij de schuilhut vandaan zitten, kunnen we ze zeer goed bekijken en alle details onder de loep nemen. Een aantal spechtensoorten onderscheidt zich van elkaar door de tekening van de kop. Hier zie ik een specht met een rood petje. Even later één met een donker petje en een rood achterhoofd. Dat moeten dan twee soorten zijn. Niet dus. Bladerend door de

ANWB-vogelgids blijkt: het rode petje hoort bij een juveniel; de volwassen grote bonte specht heeft het donkere dakje. Even later zie ik het bewijs als het jong bedelt om eten. Als ik de overdaad aan vogels even zat ben huppelt er een vrolijke rode eekhoorn over het veldje. Hij gaat netjes opzitten voor de foto. Fraai! Een mooi moment om even uit te blazen en te ontbijten.

Vandaag doen wij een stevige wandeling in de heuvels rond Farm Lator. Landschappelijk is het prachtig temidden van de weidse, open velden en de bossen op de heuvels rondom.

Ondanks het zwaar bewolkte weer zien we een heel scala aan vlinders met illustere namen: landkaart, dambordje, koninginpage, braamparelmoe, violette vuurvlinder en morgenrood. Bestaat er ook een avondrood... Grappig vind ik het hoeveel reisgenoten de vlinders in een oogwenk herkennen en op naam brengen. Het gaat om de details: een streepje hier, een karteltje daar. Ze vinden ook nachtvinders. Zo vliegt er een Sint Jansvlinder. Da's ook een nachtvinder. "Maar het is nu overdag", probeer ik aarzelend. Reisleader Paul de Winden: "Ja, dat klopt. Dit is namelijk een dagvliegende nachtvinder!" "Hoe weet je dan of het een dag- of nachtvinder is?" "Een dagvlinder heeft een knopje op de voelspriet en een nachtvinder niet". Het bijzondere van dit soort natuurreizen is dat ik altijd wel weer wat nieuws leer. Wist je dat er alleen al in Nederland 4000 soorten nachtvinders zijn? Voordat je die allemaal uit het hoofd weet... Zijn er overigens ook nachtvliegende dagvlinders?

Een belangrijke attractie is het spotten van de keizerarend. Met een spanwijdte van 2,20 meter is het de grootste roofvogel van Europa en het is opmerkelijk dat juist in Hongarije deze soort zo succesvol broedt. In landen als Bulgarije en Roemenië komen ze slechts in zeer kleine aantallen voor, terwijl de jachtmogelijkheden vergelijkbaar zijn. Heel typisch. Al snel ontwaart men een stipje boven de horizon. Het is prijs. De keizerarend drijft rond op de wind en komt van lieverlee dichterbij. Minutenlang volgen we de majestueuze arend en in al die tijd hebben we geen vleugelslag gezien. Een foto heb ik niet gemaakt; het zou slechts een zwart streepje zijn tegen een mooie wolkenlucht.

Na een lange dag wandelen hebben Rob en zijn Engelse kameraad John een uitsmijter voor ons. Ze hebben vorige week een struik ontdekt waarin vele vliegende herten zich verzamelen en voortplanten. Een 'mastertree' noemen ze het; ik denk het beste te vertalen in 'stamboom'. Het was niet moeilijk het te ontdekken: als de mannetjes van de imposante kevers vechten om de dames, gaat dat gepaard met doordringend gekraak van hun gepantserde schilden.

Het is een uniek natuurmoment, waarvan menigeen het bestaan niet wist. Eens zien wat we morgen allemaal weer ontdekken.

Dag 3 – Kleine verrassingen op de verregende poesta.

De dag begint stralend met een warm zomerzonnetje bij het ontbijt. De waarschuwing om toch maar een regenjack mee te nemen tijdens onze excursie wordt trouw opgevolgd. We kunnen de jas altijd nog in de bus laten, want die zal de hele dag bij ons in de buurt blijven.

De bestemming van vandaag is het nationaal park Hortobagy. Het is de Hongaarse poesta. In feite is het een uitloper van de uitgestrekte steppes van Rusland en Mongolië. De grondsoort is löss. Dat is een leemachtige klei van de meest glibberige soort en dat zullen we vandaag merken. Door de overvloedige regen van de afgelopen dagen zijn de onverharde wegen hier en daar veranderd in een modderpoel en daardoor een onoverkomelijke hindernis voor onze bus. Een wandeling naar een roodpootvalkenkolonie wordt daardoor dubbel lang, want de bus kan ons niet volgen en we moeten dus teruglopen. In een kleine rietkraag langs de weg zingt een rietzanger uitbundig. De vrolijke vogel zit tussen en achter rietpluimen en de autofocus van mijn camera kan er dus lastig op scherpstellen. Niettemin slaag ik er zowaar in om een behoorlijk scherpe foto te maken van de herrieschopper.

Intussen is het zachtjes gaan regenen. Na wat geglibber door de modder besluit ik om alvast terug te lopen naar de bus. Bij elke stap verzamelt zich steeds meer klei onder mijn schoenen, waarvan de onderkant dan ook weldra op plateauzolen beginnen te lijken.

Bij een spoorwegovergang moeten we wachten voor een trein. Dat komt mooi uit, want boven ons zit een wielewaal op een dode tak bovenop een boom. Veel te ver voor een foto, maar door het raam van de bus en met een verrekijker spat het knalgele van de vogel er af. Het brandt in onze hersenpan, dus een foto is overbodig. Iedereen enthousiast.

Even later zien twee mensen tegelijk een steenuil op het dak van een schuur. Als we remmen en terugrijden vliegt het uiltje prompt een grote boom in. Stukje vooruit met de bus, misschien vinden we het dan terug. Floris vindt hem gemakkelijk terug en op zijn aanwijzing ziet iedereen hem, zelfs ik. Meteen vliegt hij terug naar het dak. Weer terug met de bus. Meteen vliegt hij weer weg; het wordt nu een kat-en-muis-spelletje voor de steenuil, want nu naar een houten paal. Zodra we hem daar zien vliegt hij weer terug. Totdat hij het definitief voor gezien houdt.

Bij een recreatieplas drinken we de door de chauffeur meegebrachte koffie. Hij neemt onze complimentjes dankbaar aan. Het weer is intussen opgeklaard. De lucht is vol met vogelgeluiden. In de kakafonie ontwaart Rob het schrille tsjiii van een buidelmees. We lopen de kant van het geluid op en zien daar vlak naast het pad een prachtig geweven buideltje bungelen aan een dunne twijg. Of het nest bewoond is, we weten het niet. Wel zien we in een hoge boom bedrijvigheid van een buidelmees die daar een nieuw nest aan het vlechten is. Het is een aandoenlijk tafereel van dit prachtige vogeltje. Het mannetje bouwt het nest. Het is te hopen dat het vrouwtje het goedkeurt, anders rest er voor de man niets anders om weer een nieuw buideltje te knutselen. Is dat emancipatie? Ik zou zeggen: zoek een vrouw die het wél in orde vindt...

We proberen het tafereel te fotograferen. In het struweel stikt het van de muggen. Zodra ik verschijn storten ze zich massaal op mij. Het is niet verwonderlijk dat ik korte tijd later lek gestoken ben. De buidelmees laat zich aan mij niet zien, althans niet als ik mijn camera erop richt. Het leven van een vogelfotograaf gaat niet altijd over rozen; geen foto, toch lek geprikt. Er worden offers gebracht...

Het regent weer. Enkele dapperen beginnen een wandeling over de poesta: het ongecultiveerde deel van de Hortobagy om weldra drijfnaat terug te keren. Helaas. Op de terugweg gaat het stortregenen. Gelukkig hebben we de goede herinneringen aan de wielewaal, steenuil en buidelmees en heb ik een mooie plaat van de rietzanger. Wie het kleine niet eert... En de opengekrabde muggenbulten, ach, die zijn over een week of drie wel weer genezen

Dag 4 – Een kolonie roodpootvalken op de poesta

De onder natuurliefhebbers vermaarde Hongaarse poesta bestaat voornamelijk uit extensieve akkerbouw. Het is zo vlak als een biljartlaken. Het kenmerkt zich door de eindeloze uitzichten, slechts hier en daar onderbroken door wat bomen. Die bomen zijn hoofdzakelijk populieren in bosjes en olijfwilgen die op zichzelf staan. De olijfwilgen staan in bloei. Dat zorgt voor een vrolijke aanblik van het landschap. De wolkenluchten erboven worden door ons al gauw getypeerd als “Hollands”.

Aan de randen van de poesta vinden we dorpen. Het is er schoon en netjes onderhouden, de huizen zijn in terrakleuren geverfd, de daken zijn met rode pannen gedekt, de begraafplaatsen overal sfeervol opgesierd met bloemen. In elk dorp nestelen ooievaars. Op de elektriciteitspalen zijn wielen geplaatst die bijna allemaal bezet zijn met een nest. Ik denk dat dat niet uit pure betrokkenheid is voor de ooievaar, maar een praktische reden heeft: zouden deze voorzieningen er niet zijn dan worden de nesten gebouwd op de palen en draden, met alle narigheid van storing en kortsluiting tot gevolg. Iemand voegt daaraan toe dat het juist bedoeld is om te voorkomen dat de uivers op de schoonstenen gaan nestelen. Nou, dit is een logica waar ik het graag helemaal mee eens ben.

Even verder zien wij een veld waar tientallen ooievaars bij elkaar voedsel zoeken. Kennelijk scholen ze graag samen. Nog opwindender is het grote aantal bruine kiekendieven dat wij elke dag zien. Het houdt maar niet op. We zien ze werkelijk overal boen de akkers. Het liefst had ik een mooi exemplaar op de foto, maar de enige die dat voor elkaar krijgt is Bert, vanuit de bus. Wat een ongelofelijk mooi beeld is het om de sierlijke vlucht van de kiekendief te volgen. De kenmerkende V-vorm in de vlucht en de lange staart. Steeds vlak boven de grond, draaiend en kerend, met een kalme vleugelslag, steeds de blik scherp op de grond gericht op zoek naar muizen of jonge vogels. Terwijl ik in het veld sta volg ik er één door de verrekijker. Voortdurend zie ik vogels vlak voor de kiekendief in een hoek van 45 graden omhoog weg schieten. Kennelijk voelen de vogels zich in de lucht veiliger voor de kiekendief dan op de grond. Het is fascinerend om te zien. Elke kiekendief wordt steeds met enthousiasme vanuit de bus begroet. Fantastisch om te zien. Ik durf het bijna niet te zeggen: eigenlijk is de kiekendief nog mooier om te zien dan de door ons geziene keizerarend.

Wij bezoeken vandaag onder andere de grootste kolonie roodpootvalken van Hongarije. De roodpootvalk houdt net als de kiekendief van open vlakten; de uitgestrekte poesta is dan ook een ideaal gebied voor deze vogel. De roodpootvalk broedt bij voorkeur in de nesten van roeken. Aangezien roeken in kolonies nestelen, vind je de roodpootvalken meestal ook bij elkaar broedend. Als we van een afstand boven een populierenbos kijken dan zien we wel dertig roodpootvalken erboven vliegen. We gaan niet naar de hoek van het bos waar de meeste valken zitten; dat wordt kennelijk bewust met rust gelaten. Hier en daar hangen nestkasten voor de valken. Kennelijk is de instandhouding van de populatie een belangrijke missie voor de landschapsbeheerders.

Ik zie een valk in een nestkast: hij is loodgrijs, heeft orangerode poten en dito snavel. Een schitterend gezicht. Aangezien ik de vogel niet voor mezelf wil houden wenk ik eerst enkele anderen voordat ik foto's maak. Prompt kan ik de nestkast hoog boven mijn hoofd even niet meer terugvinden. Tegen de tijd dat ik het weer vindt is de vogel gevlogen. Ik vloek en scheld hardop. Sukkel, prutser! Daarna probeer ik de knop om te zetten en een andere mooi zittende vogel te vinden. Echter, de andere valken zitten verder weg en in ieder geval minder gunstig. Ik maak met moeite nog wat foto's. Mijn kans op een prachtig portret is goeddeels verkeken. De foto's die ik hier presenteer zijn een zwak aftreksel van wat ik eerder zag. Sorry. Een Fries spreekwoord zegt: "het kan niet altijd rijst met rozijnen zijn". Tja. Schrle troost. Een fotograaf wil nu eenmaal een haarscherpe portretfoto! Afijn, in ieder geval kunt u duidelijk zien waaraan deze prachtige vogel zijn naam dankt. En dat het vrouwtje bruin is en een mooie staart heeft, vindt u ook niet?

We rijden terug naar Farm Lator en zien vlakbij huis de keizerarend boven de heuvelrug zweven in het warme strijklicht van de avondzon. Het is een prachtige afsluiting van een fraaie dag.

Dag 5 – Onontdekte valleien, rijk aan planten en vlinders

Twee wandelingen staan deze dag op het programma. Eerst bekijken we een bijeneterkolonie. Opnieuw zien we een soort groeve met een steile wand met daarin tientallen, door bijeneters uitgegraven, nestgaten. De twee kolonies die we de vorige dagen bezochten, bleken karig bewoond. De oorzaak? Wellicht het slechte aanbod van insecten door het uitzonderlijk droge voorjaar. De kolonie die we vandaag zien telt aanzienlijk meer bijeneters die ook duidelijk zichtbaar broeden of inmiddels jongen hebben. U moet weten dat bijeneters tot de laatbroeders behoren. Veel andere vogelsoorten zijn er al mee klaar. We moeten een aanzienlijke afstand bewaren om de boel niet te verstoren. Daarom foto's van bijeneters die slechts zichtbaar zijn indien deze extreem zijn ingezoomd.

Wij wandelen door de heuvels. Het uitzicht is fenomenaal, hoewel de atmosfeer ons wat onzeker maakt. Want hoewel het weer nu zienderogen zou moeten verbeteren, dreigt onweer na een stralend begin van de dag. De lucht achter de heuvels trekt dicht en het rommelt aan alle kanten. Toch krijgen wij de hele dag vreemd genoeg geen druppel regen.

Kijkend naar de onweerswolken horen we gekras van raven op een heuvelrug. Met onze kijkers zien we een hele groep raven opvliegen. Meteen blijkt waarom deze onrust ontstaat. Ze zitten achter een keizerarend aan, die zich nu ook mooi aan ons laat zien. Al snel zien we door onze kijkers overal roofvogels, voornamelijk buizerds. Tegelijk wordt ons blikveld steeds doorkruist door bijeneters met hun valkachtige vleugels. Wat een rijkdom! Dit hele schouwspel wordt muzikaal begeleid door het gezellige 'proe-proe' van de bijeneters, de uitbundige vijfde symfonie van Beethoven uitgevoerd door een geelgors, het zwoele gekoer van zomertortels, het katachtige gemaauw van buizerds en het rinkelende sleutelbosje van een grauwe gors.

Ontspannen wandelen we door de velden. De meeste aandacht gaat uit naar de vele soorten vlinders. Het zijn er niet veel, maar de verscheidenheid is weer enorm. Mijn foto's zijn prutswerk, maar gelukkig mag ik een goede foto gebruiken van mijn Papendrechtse plaatsgenoot Gonnie.

Op weg naar de volgende vallei drinken we een heerlijk sterke cappuccino in een plaatsje met een onuitsprekelijke naam. Ze hebben hier ook vers schepijs. Ik kies eens iets nieuws: kersenijs. En het is likkebaardend lekker. Zalig! Aanrader dus als u het eens ergens tegenkomt, bij Talamino of zo.

De middag is qua landschap een soort herhaling van deze ochtend, maar dat is allerm minst een straf, want het is werkelijk prachtig en we zien zelfs een grote vos. Nee, niet dat sluwe roofdier, maar opnieuw een vlinder! En een pootafdruk met vijf scherpe nagels van een das.

's Avonds, na een lekker kippetje van Barbara en haar hulp Isabelle, bekijk ik de foto's van Gonnie en zoek ik enkele leuke uit voor dit verslag. "Maar", aldus Gonnie, "je moet wel opschieten, want ik moet strakjes naar de relmuis van John. Ik heb het dus hartstikke druk!" Kijk, zo gaat dat dus; op die manier komen we nog stijf van de stress thuis.

Dag 6 – De visvijvers van Hortobagy – De sakervalk die een torenvalk bleek.

Bij de poesta van Hortobagy bevindt zich een uitgebreid complex met visvijvers. Het is tevens in gebruik als toeristische trekpleister en min of meer omgeturnd in een reservaat. Dat is te zien aan de mooi onderhouden rechte weg van maar liefst 6,5 kilometer, de vele nestenkasten aan de bomen, hardhouten bruggen en vlonders, diverse prieeltjes, de afzettingen met schrikdraad en zelfs een toeristisch spoorlijntje met perrons langs de route. Het is net de Efteling voor natuurliefhebbers, maar dan zonder restaurants en ijsstentjes. De attracties bestaan hier uit de mooie meertjes, kanalen en rietkragen en uiteraard de vele vogels en enkele diersoorten. Onze trouwe Schotse metgezel John beweert dat hij waterbuffels heeft gezien. Gonnie en ik wijzen naar ons voorhoofd. Hij is niet helemaal goed snik. Drie minuten staan we allemaal foto's te maken van de buffels die proestend en snuivend rondzwemmen in een watertje.

Rob roept: "Kijk, een otter op de weg!" Ik kijk natuurlijk precies de verkeerde richting uit. Anderen zien niet alledaagse vogels als blauwborst en grote karekiet. Een nachtegaal fluit zijn lied in hoge struiken vlak naast me, maar zien, ho maar. Of horen we hier een noordse nachtegaal, die net iets anders zingt. Die zit hier namelijk ook, dat weet ik nog van mijn vorige bezoek, vijf jaar geleden.

Ik besluit om maar eens een project te maken van het fotograferen van de valken die in en bij de nestkasten zitten. Maar, o o, wat zitten ze een eind weg. Dichterbij is onmogelijk, want de boel is afgezet met schrikdraad. Ik kan niet goed zien wat het zijn. Als ik een foto uitvergroot op mijn scherm dan zie ik de markante tekening op de kop zoals slechtvalken en sakervalken die hebben. En aangezien slechtvalken hier niet voorkomen moet het dus de sakervalk zijn. Deze zie je normaliter alleen in nestkasten hoog op de pylons van hoogspanningsmasten, zeer ver weg. Zelfs door een goede telescoop is het dan niet meer dan een stipje. Nou, dat is dus een enorme meevaller en ik doe mijn best op de foto's. Ik besteed er werkelijk uren aan. De jonge vogels zitten dan weer eens in de kasten en fladderen dan weer eens naar een tak, terwijl ze daar hun vlieg oefeningen doen. Een prachtig gezicht.

Aan het eind van de dag toon ik John trots mijn foto's, met overgave en onder moeilijke omstandigheden gemaakt. Zijn innemende reactie: "Wat een aardige foto's van de torenvalken"....

In de anderhalf durende busrit terug naar Farm Lator gooi ik het maar eens over een andere boeg. "Wat eten we vandaag?" Over het eten hebben we hier beslist geen klagen. Bij het dagelijks ontbijt begint het al. Drie soorten jam, vier soorten kaas, worstjes, zelfs Nutella. Er lijkt pas schaarste te ontstaan wanneer Floris en Jan spullen voor hun lunchpakketten gaan verzamelen. Ze hebben elk al drie boterhamzakjes vol voor de tussendoortjes en dan zit het brood voor de lunch er nog niet bij. Het avondeten smaakt ons iedere keer weer prima: een lekkere soepje vooraf, stoofvlees of iets degelijks als hoofdgerecht en altijd een verrassend nagerecht. Prima! Ik zie alleen op tegen de goulash; die hebben we nog niet gehad, maar deze Hongaarse specialiteit zal vast niet ontbreken. Ik heb dat eens moeten eten op kamp van de basisschool, toen ik 10 was, in Lunteren. Ik wilde het niet, maar het moest toch. Sindsdien heb ik het uiteraard nooit meer gegeten!

Daarom dromen we nu, in de bus, van nasi goreng met een spiegeleitje en saté, van draadjesvlees, met stoofpeertjes en gekookte aardappelen, van asperges met wilde zalm. Slurp!

Gonnie noemt mij meteen even haar recepten. Hoewel ze eigenlijk niet passen in dit verslag schrijf ik ze toch maar even hier op, dan kan ik ze in elk geval niet vergeten. De riblappen eerst even rondom aanbraden, dan water erbij en gewoon met pan en al drie uur in een oven zetten, op 130 graden. Op het gasfornuis gaat het namelijk altijd net even te hard en moet je er voortdurend op letten.

De asperges passen niet in zijn geheel in een pan, daarom moeten de koppen eraf. De dikke stukken vijf minuten koken, daarna de koppen erbij (die hebben minder garingstijd nodig), meteen het vuur uit en vijftien minuten laten staan. Klaar. Serveren met wilde zalm, die kun je bij ons Papendrechtse visboer Schot op de Westpolder kopen. De is veel lekkerder en gezonder dan de kweekzalm. De zalm moet in een ovenschaal met kruiden erop 20 minuten op 180 graden. Gonnie eet de hele boel met de een of andere glibberige rijst waarvan ik de naam niet meer weet. Ik kies wel pasta, da's beter. Afijn, intussen hebben we een aardige trek. We zijn gearriveerd en kunnen meteen aan tafel.

Na het eten kijk ik nog even bij onze tuinvogels. Er arriveert een vreemd bolletje wol met ondermaatse vleugeltjes. Het rare ding piept er op los en de vleugeltjes wapperen als dolle propellers. Wat een raar ding. Dan verschijnt een putter die de lelijkheid verbaasd aankijkt. Na een tijdje besluit de putter om wat eten in het jong te proppen. Aha, ze horen bij elkaar!

Dag 7 – Een dag niks doen in Farm Lator

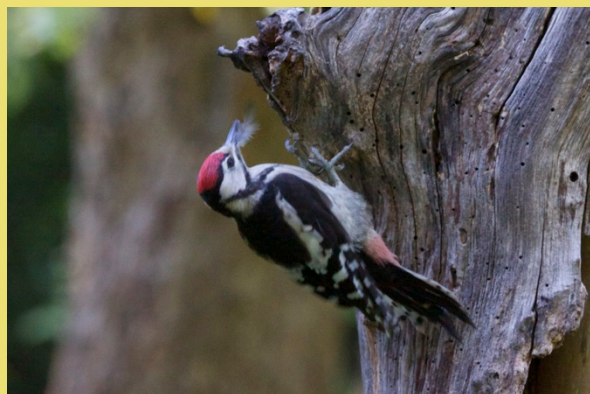
Voor uw verslaggever en voor de trouwe lezertjes is het vandaag een rustdag met niks doen. Ik laat u met rust, maar niet nadat ik heb vermeld dat de overige deelnemers vandaag in een oud beukenbos hebben gezien waarvoor zij een lange wandeling maakten: een oeraluil!

Dag 8 – Wat vliegt daar?

Ik grijp de laatste kans om nog maar eens de grote aantallen vogels in de tuin te bewonderen. Vogels hebben precies hetzelfde dagritme als de mensen. Als 's ochtendsvroeg de vogel ontwaakt, worden eerst de veren gepoetst. Dan een stevig ontbijt. Daarna gaan wij mensen aan het werk: timmeren, schoffelen, verbouwen, regelen, bewaken, vervoeren. De vogels evenzo: het nest onderhouden, voorraadjes aanleggen voor later, het hoogste lied zingen om het territorium bewaken en om de vrouwtjes te versieren. 's Middags, als het warm is, wat rondhangen in de schaduw. Beetje badderen in een plasje of in het zand. Nou ja, het wezenlijk verschil met de mens is dat ze 's avonds geen tv kijken en niet naar het café gaan.

Om te profiteren van de eerste activiteiten van de vogels zet ik nog maar eens de wekker. Kennelijk ben ik al wat laat, want nadat ik zonnebloempitten rondstrooi duurt het wel een kwartier voordat de eerste vogel verschijnt. Als ik een uur later achter het camouflagenet vandaan wil kruipen wacht ik toch nog even, omdat ik verderop een groene specht hoor. Die komt niet opdagen, maar wel een complete familie grote bonte spechten. Ze plezieren mij met wat enthousiast rondvliegen. Het zal toch niet te vaak voorkomen om deze prachtvogels van zo nabij te kunnen observeren.

Rond het middaguur is het tijd voor de thuisreis. We groeten de gastheer en gastvrouw. Als we een uur later langs de snelweg stoppen voor koffie is het ineens zeer warm in het zon, puffend heet bijna. Het is de gebruikelijke temperatuur voor half juni. Wellicht is het dan toch nog een gelukje te noemen dat het de afgelopen week koeler en natter was dan gewoonlijk...

We vliegen naar huis. De oogjes zijn langer dicht dan open. Lodderig kijk ik uit het raampje. Wat zien ik? Een witte streep in onze richting. Ineens ben ik klaarwakker. De witte streep blijkt een vliegtuig. Precies in de tegenovergestelde richting, schuin onder ons.. En het is vlakbij. Het moet op de minimale verticale passeerafstand zijn. Een insider vertelde mij eens dat dat 1000 voet is, ofwel 300 meter. Bijna kun je de naam van de maatschappij van de witte vogel zien. Het gaat snoeihard, als een straaljager zo snel. En voor je het weet is het uit beeld verdwenen. Een prachtig beeld was dat. Op weg naar huis en toch nog een mooie vogel gespot. Mooi zo.